

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

N^o=

64.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 9-го Августа — 1835 — Wilno. Piątek. 9-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 29-го Іюля.

Высочайшею Грамотою 17-го Іюля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Станислава 1-й степени, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ и Чрезвычайный Посланникъ Катакази.

— Высочайшею Грамотою 22-го Іюля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Станислава 1-й степени, Директоръ Канцеляріи Министра Финансовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Княжевизъ.

— Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Шубинскому, Всемилостивѣйше повелѣно исправлять должность Главнаго Надзирателя въ Московскомъ Воспитательномъ Домѣ.

— Государыни Императрица, удостоивъ благосклоннаго принятія всеподданнѣйше поднесенный Ея Величеству Г. Министромъ Народнаго Просвѣщенія экземпляръ перваго тома Энциклопедическаго Лексикона, Всемилостивѣйше пожаловала Издателю его, А. Плюшару, брилліантовый перстень. (Сб. II.)

— Государь Императоръ въ 31 день Мая сего года Высочайше повелѣть соизволилъ: постановить правиломъ, чтобы нижніе Чины увольняемы были впредь въ безсрочный отпускъ и въ отставку не 1-го Сентября, а 1-го Января каждаго года, на тѣхъ основаніяхъ, какія предписаны въ положеніи о безсрочныхъ отпускахъ, Высочайше утвержденномъ 30-го Августа 1834 года, и дополнительныхъ къ оному постановленіяхъ. Правило сие принять къ исполненію съ нынѣшняго 1835 года.

— Высочайше утвержденнымъ въ 23-й день Мая 1835 года Миніи́емъ Государственнаго Совѣта, положено разрѣшить по военному вѣдомству принимать въ залогъ, по свидѣльствамъ Гражданскихъ Палатъ, недвижимыя, населенныя имѣнія, свободныя отъ залога Заемнаго Баяка и Опекунскихъ Совѣтовъ, по оцѣнкѣ, определенной Банковымъ Положеніемъ, съ добавленіемъ по 50 р. на ревизскую душу; а какъ таковое допущеніе пріема въ залогъ имѣній, служа обремененіемъ для поставщиковъ и подрядчиковъ, можетъ быть выгодно и для самой казны, то правило сие распространить и вообще на всѣ части Государственнаго управленія. (Снб. В.)

Эриванъ, 20-го Іюля.

Къ числу рѣдкихъ явленій природы въ здѣшней странѣ должно отнести, по всей справедливости, множество дождей, шедшихъ въ Армянской области, едва ли не повсемѣстно нынѣшнею весною. Въ Майѣ мѣсяцѣ они продолжались почти ежедневно, даже теперь, въ Іюнь, они также случаются, хотя не столь часто. Этого никогда не бывало прежде, по крайней мѣрѣ никто не запомнитъ такой погоды. Но сколь ни много падало дождя въ это время, у насъ въ Эривани не было большой грязи: такъ скоро осушаетъ здѣсь землю пламенный жаръ солнца.

Между тѣмъ въ концѣ Мая и въ началѣ Іюня мѣсяца въ области на разныхъ горахъ выпадалъ снѣгъ, отъ чего было чрезвычайно холодно не только въ селеніяхъ на мѣстахъ гористыхъ, но и въ Эривани, при

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 29 Lipca.

Przez NAYWYŻSZY Dyplomat 17-go Lipca, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu Św. Stanisława 1-go stopnia, Rzeczywisty Radca Stanu i Poseł nadzwyczajny Katakazi.

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomat 22-go Lipca, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu Św. Stanisława 1-go stopnia, Dyrektor Kancelaryi Ministra Skarbu, Rzeczywisty Radca Stanu Książewicz.

— Rzeczywistemu Radcy Stanu Szubińskiemu Nayłaskawiey rozkazano sprawować obowiązki Głównego Dozorczy w Moskiewskim Domu wychowania.

— CESARZOWA JEYMOŚĆ, Nayłaskawszém przyjęciem udarowawszy nayuniżenicy złożony JEY CESARSKIY Mości przez P. Ministra Narodowego Oświecenia exemplarz pierwszego Tomu Słownika Encyklopedycznego; wydawcę jego A. Pluchart, obdarzyć raczyła brylantowym pierścieniem. (P. P.)

— CESARZ JEYOMOŚĆ w dniu 31 Maja tego roku NAYWYŻEY rozkazać raczył: postanowić za prawidło, ażeby ludzie rang niższych uwalniani byli na przyszłość na urlop bezterminowy i w odstawkę, nie 1-go Września, ale 1-go Stycznia kaźdego roku, na tych zasadach, jakie są przepisane w Ustawie o bezterminowych urlopach NAYWYŻEY utwierdzoney 28 Sierpnia 1834 roku i dodatkowych do niej postanowieniach. Prawidło to zacząć wykonywać od terazniejszego 1835 roku.

— Przez NAYWYŻEY utwierdzoną w dniu 23 Maja 1835 roku Opinią Rady Państwa, rozstrzygniono dozwoić w woyskowej wiedzy przyymować na ewikcyą, za świadectwami Izb Cywilnych, nieruchome, osiedlone majątki, wolne od ewikcyi Pożyczkowego Banku i Rad Opiekunich, podług ocenienia, oznaczonego w Postanowieniu Bankowém, z dodaniem po 50 rubli na rewizyyną duszę; a że takowe dozwoienie przyymowania na ewikcyą majątków, służąc za ulgę dla dostawników i dostarczycieli, może być wygodnem i dla samego Skarbu, przeto prawidło to rozciągnąć i w powszechności na wszystkie wydziały zarządów Państwa. (G. S. P.)

Erywian, 20 Czerwca.

Do liczby rzadkich fenomenów natury w kraju tu-teyszym, podług wszelkiey słuszności, odnieść należy minośćwo deszczów, które padały terazniejszey wiosny w Obwodzie Ormiańskim w kaźdém prawie mieyscu. W Maju trwały one prawie codziennie, teraz nawet w Czerwcu także się wydarzają, chociaź nie często. Nigdy tego dawniey się nie zdarzało, a przynajmniey nikt nie pamięta takiego stanu powietrza. Lecz chociaź tak wiele dżdzu padało w tym czasie, u nas w Erywanie nie było wielkiego błota: tak tu prędko osusza ziemię płomienisty upał słońca.

Tym czasem w końcu Maja i na początku Czerwca w obwodzie na różnych górach sńieg wypadł, przez co nadzwyczaj było zimno, nie tylko w osadach na mieyscach górzystych, lecz nawet i w Erywanie przy niż-

низменномъ ея мѣстополюженіи. Впрочемъ отъ стужи не потерпѣли ни хлѣбныя произрастенія, ни плодовые деревья, ни виноградныя лозы, а пострадали только частію и въ немногихъ мѣстахъ овощныя посѣвы. (Сиб. В.)

Измаилъ, 22-го Іюня.

Послѣ сильныхъ жаровъ, продолжавшихся съ мѣсяць, 21-го сего Іюня тучи около Измаила собрались со всѣхъ сторонъ, и въ 4 часа пополудни сильнѣйшую изъ нихъ нанесло вѣтромъ отъ Сѣвера; молнія засверкала, громъ гремѣлъ при проливномъ дождѣ; одинъ ударъ былъ весьма силенъ. Это продолжалось безъ малаго часа; потомъ небо прояснилось и солнце пріятно отъ Запада взглянуло на Измаилъ, но не на долго. Въ 7-мъ часу гораздо огромнѣйшая черная туча, медленно поднимаясь отъ Востока, заслонила собою горизонтъ; настала темнота; молнія опять непрерывно сверкала; громъ постепенно усиливался при совершенномъ безвѣтріи; даже листъ не шевелился на деревьяхъ. Вскорѣ сталъ накрапывать дождь крупными каплями, и мало по малу сдѣлался проливнымъ, падая на землю съ сильнымъ шумомъ. Жители со страхомъ смотрѣли на молнію, сверкавшую со всѣхъ сторонъ; громъ раскатывался по тучѣ; каждый въ боязни ожидалъ, что онъ разразится надъ головою. Это продолжалось до 9-го часа; всѣ улицы были наполнены водою, которая лилась съ шумомъ по скату къ низшимъ мѣстамъ; на нѣкоторыхъ перекрестныхъ улицахъ, пѣшеходы переходили въ водѣ выше коленъ. Въ 10 часу тучи разошлись и сдѣлалось ясно. Отъ чрезвычайнаго наводненія понесли убытокъ нѣкоторые кирпичные заводы и повреждены малозначущія въ городѣ строенія; въ иныхъ мѣстахъ подмытые заборы повалились, а погреба въ низменныхъ мѣстахъ наполнились водою. (С. Пг.)

Одесса, 16-го Іюля.

Изъ Константинополя пишутъ отъ 12 (24) Іюля: Кажется достовернымъ, что Султанъ скоро отправится въ Бруссу и Конію.

— Сношенія между Портою и Мегеметомъ-Али становятся опять очень холодны; Египетскому Пашѣ приписываютъ вообще частныя мятежи въ Албаніи, требующіе отправленія туда сильныхъ отрядовъ войскъ. Послѣ вновь полученныхъ оттуда извѣстій, видны большія приготовленія и бываютъ частыя собранія Дивана.

— Серакиръ-Паша оправился отъ своей болѣзни; онъ переехалъ теперь въ загородный домъ свой, на берегу пролива.

— Здѣсь со дня на день ожидаютъ прибытія Князя Милоша съ свитою изъ сорока особъ. Говорятъ, что онъ сядетъ на пароходъ въ Галацъ. Главною причиною этой поѣздки считаютъ необходимость принять рѣшительныя мѣры для восстановленія порядка въ Босніи.

— Решидъ-Бей, назначенный Посланникомъ въ Парижъ, отправляется въ Четвертокъ къ мѣсту своего назначенія.

— Здѣсь часто говорятъ о чумныхъ случаяхъ, но до сихъ поръ они не представляютъ никакой важности. Въ Смирнѣ, напротивъ того, послѣ десятидневнаго прекращенія, вновь появилась зараза въ домѣ Кондурье. Въ Дарданеллахъ чума поражаетъ человѣка по десяти въ день.

— Погода здѣсь представляетъ странныя и частыя перемѣны сильныхъ жаровъ и холода.

— Сюда прибылъ 6 (18) числа Г. Кобель, Членъ бывшаго Регентства Греціи и Баронъ Гардинъ; третьяго дня пріѣхали сюда изъ Смирны Князь Шаарценбергъ и Лобковизъ и Генераль Аппель.

— Въ письмахъ изъ Аѳонъ сообщаютъ прискорбное извѣстіе о смерти Адмирала Миаули. Говорятъ, что Колетти уволенъ отъ званія Министра Внутреннихъ Дѣлъ и назначенъ Посланникомъ въ Парижъ. (Од. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 5-го Августа.

Е. К. Высочество Принцъ Августъ, 29-го числа прош. м. прибылъ въ Кобленцъ, и на слѣдующій день положилъ краеугольный камень при сооруженіи тамъ новаго магазина для продовольствія.

6-го Августа.

Прусская Государственная газета, въ официальной части содержитъ: „Король, удовлетворя желаніямъ Императора Всероссійскаго, отправить отрядъ Прускаго войска въ Калишъ, которое займетъ на самой границѣ расположенный лагерь, и потомъ будетъ участвовать въ маневрахъ Императорско-Россійскаго войска. Отрядъ сей будетъ состоять изъ 3 батальоновъ пѣхоты, нужнаго числа егерей и пионе-

киемъ его положеиіи. Зрештѣ не уцѣлѣли отъ зимняни плоды збожовые, ани овочовые дрзвѣа, ани винограды, лѣчь тилко чзсѣцѣа поніослѣ шкодоу в нѣкѣторыхъ мѣсцѣахъ огродовины. (G. S. P.)

Измаилъ, 22 Сzerwca.

Po wielkich upałach, trwających blisko miesiąca, dnia 21 t. Czerwca chmury ze wszech stron zgromadziły się około Izmailu, a o godzinie 4tej z południa największą z nich napędziło wiatrem z północy; była błyskawica i grzmoty z ulewnym deszczem; jedno uderzenie było nader mocne. Trwało to ledwie nie całą godzinę; potem niebo się rozjaśniło i słońce przyjemnie od zachodu spójrzało na Izmail, lecz nie na długo. O godzinie 7mej daleko większa czarna chmura, powoli się podejmując ze Wschodu, zaćmiła horyzont; nastąpiła ciemność; błyskawica bezprzerwanu migotała; grzmoty, przy zupełnej cichości stopniowo się powiększały; liść nawet nie ruszył się na drzewach. Wkrótce deszcz zaczął padać buynemi kroplami i powoli stał się ulewnym, z mocnym łoskotem spadając na ziemię. Ze strachem poglądali mieszkańcy na błyskawicę, ze wszech stron migającą; grzmot rozchodził się w chmurze; każdy w bojaźni oczekiwał uderzenia piorunu nad głową. Trwało to do godziny 9tej; wszystkie ulice napełniły się wodą, która z szumem spadała w niższe miejsca; na niektórych przeryniających się ulicach, idący pieszo, brnęli wyżej kolan po wodzie. O godzinie 10tej, chmury się rozeszły i wypogodziło. Z nadzwyczajnej powodzi, poniosły stratę niektóre cegielnie i uszkodzone zostały młoznaczące w mieście budowle; w niektórych miejscach podmyte parkany upadły, a sklepy w niskich miejscach napełnione były wodą. (P. P.)

Одесса, dnia 16 Lipca.

Piszą z Konstantynopola pod 12 (24) Lipca: Zdaje się być pewnem, że Sułtan rychło wyjedzie do Brussy i Konii.

— Stosunki między Portą a Mehmedem-Ali, znowu zaczynają być oziębłe; Baszy Egiptowskiemu przypisują powszechnie częstkowe rokosze w Albanii, wymagające posłania tam mocnych oddziałów wojsk. Według ostatnich, ztamtąd otrzymanych wiadomości, dają się postrzegać wielkie przygotowania i bywają częste zgromadzenia Dywanu.

— Seraskier Basza powstał z choroby; przeniosł się teraz do swojej willi, na brzegu ciśnieiny.

— Codzień tu oczekują przybycia Xięcia Miłosza z orszakiem ze czterdziestu osób. Mówią, że on wsiądzie na statek parowy w Galaczu. Główną przyczyną tej podróży uważają konieczność przedsięwzięcia stanowczych środków dla przywrócenia porządku w Bośni.

— Reszid-Bey, mianowany Posłem do Paryża, wyjeżdża we czwartek do miejsca swojego przeznaczenia.

— Często mówią tu o przypadkach morowego powietrza, ale dotąd nie było ich większego znaczenia. Przeciwnie w Smirnie, po dziesięciodniowej przerwie, nowo powstała zaraza w domu Kondurje. W Dardanelach zaraza składa codzień po dziesięć osób.

— Stan powietrza wystawia tu dziwne i częste zmiany mocnych upałów i zimna.

— Przybył tu 6 (18) P. Kobel, Członek byłej Re-jencyi Greckiej i Baron Harding; zawczora przybyli tu ze Smirny Xiążęta Schwartzenberg i Lobkowicz i Jenerał Appel.

— W listach z Aten donoszą smutną wiadomość o śmierci Admirała Miaulisa. Mówią, że Koletti, uwolniony od urzędu Ministra spraw wewnętrznych, i przeznaczony na Posła do Paryża. (G. O.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, dnia 5 Sierpnia.

Jego Królewska Wysokość Xiążę August, dnia 29 zeszłego miesiąca przybył do Koblenc, a następnego dnia położył węgielny kamień, na zakładający się tam nowy magazyn żywności.

Dnia 6.

Gazeta Pruska Stanu w części urzędowej, zawiera: „Król Jegomość, czyniąc zadosyć życzeniu Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rosyji, posłać oddział woyska pruskiego do Kalisza, które zajmie tuż na samej granicy wytknięty obóz, a następnie będzie mieć udział w obrótach woyska Cesarzsko-Rosyjskiego. Ten oddział składać się będzie ze 3ch batalionów pѣхоты, stosowney liczby strzelców i pionierów, 6go półku ki-

ровъ, 6 полка кирасировъ Его Величества Императора Всероссийскаго, одного своднаго полка легкой конницы, одного эскадрона 3-го уланскаго полка Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Наслѣдника, изъ части учебнаго эскадрона, изъ 4-хъ конныхъ, а также изъ 4-хъ пѣхотныхъ орудій Артиллеріи.

Нейфарвассеръ (подъ Данцигомъ), 3-го Августа.

Вчера по полудни въ 3 часа услышали мы крики: „Русскіе ѣдутъ, и въ 8-мъ часу увидѣли приплывающій Россійскій корабль, который сообщилъ извѣстіе, что отрядъ Россійскаго войска пристанетъ ночью къ берегу. Нынѣшнее утро весьма было занимательно, ибо не только украшалось прекраснымъ сіяніемъ солнца, но вмѣстѣ съ тѣмъ увидѣли съ 4 до 6 часовъ, пристающіе слѣдующіе Россійскія суда: фрегаты — *Прозерпина* съ 240 чел.; *Церера* съ 240; *Александръ Невскій* съ 340; *Елисавета* съ 143 чел.; линейные корабли: *Прохоръ* съ 460, *Смоленскъ* съ 460; *Не-тронъ-меня* съ 500; *Владимиръ* съ 460; *Орелъ* съ 490; *Остроленка* съ 490; *Петръ* съ 639; *Феръ-Шампенуазъ* съ 560; *Полтава* съ 502; *АЛЕКСАНДРЪ* съ 440; Корвета *Князь Варшавскій* съ 123; вообще 6,033 человекъ. Выстрѣлы изъ Вейксельминдской крѣпости, объявили намъ празднество дня рожденія Е. К. Величества. Тысячи народа собрались сюда, дабы смотрѣть на ново-прибывшихъ. На морѣ была совершенная тишь. Завтра начинается у насъ извѣстная ярмонка Св. Доминика. (G. C.)

Галлиція.

Лембергъ, 1-го Августа.

Изъ Богеміи отъ 7-го Юля увѣдомляютъ: „Въ день рожденія Августѣйшаго Императора Всероссийскаго Ея Императорское Высочество Великая Княгиня ЕЛЕНА находящаяся въ Карлсбадѣ, изволила дать большой обѣдъ, а вечеромъ дома, занимаемые Русскими, были иллюминированы. Для сего торжества, Его Императорское Высочество Великій Князь МИХАИЛЬ 5-го числа с. м. прибылъ изъ Мариенбада въ Карлсбадъ. Равномѣрно прибыли сюда: Принцесса *Нассауская*, сестра Великой Княгини и братъ Ея Герцогъ *Виртембергскій*.“

— Французскія газеты извѣщаютъ, что Князь *Таллейранъ* намѣренъ отправиться въ Теплицъ, а бывшій Испанскій Министръ *Зеа Бермудесъ*, уже уѣхалъ къ симъ подамъ. Между знатѣйшими Россіянами, находящимися въ Карлсбадѣ, упоминаютъ Графа *Нессельроде*, Графа *Строгонова*, Г. *Татищева*, Посланника въ Вѣнѣ, Генерала *Киселева* и Князя *Четвертинскаго*.

— На сихъ дняхъ оставляетъ Прагу *Карлъ X*, и переезжаетъ въ замокъ Князя *Рогана*. (G. C.)

Австрія.

Вѣна, 1-го Августа.

Сюда прибылъ напоследокъ Турецкій Посланникъ, *Ферикъ-Амедъ-Паша*, съ многочисленною свитою и экипажами. Между вещами, имъ привезенными, важнѣйшія суть: сѣдло унизанное драгоценными камнями, назначенное для Императора и табуретъ вышитый брилліантами для Императрицы. При проѣздѣ его чрезъ Венгрію, онъ повсюду принимаемъ былъ отлично. Въ Пестѣ, пробывъ нѣсколькихъ дней, онъ присутствовалъ на военныхъ маневрахъ находящагося тамъ войска. *Ферикъ-Амедъ-Паша* сегодня въ первый разъ посѣщалъ Государственнаго Канцлера Князя *Меттерниха*; онъ былъ одѣтъ въ мундиръ Дивизионнаго Генерала Султанской Гвардіи, синяго цвѣта съ воротникомъ и отворотами богато вышитыми золотомъ; равномѣрно эполеты золотые и весьма дорогие.

Триестъ, 23-го Юля.

Изъ Скордрии увѣдомляютъ о новомъ сраженіи, происшедшемъ 27-го ч. прош. м., въ которомъ не мѣнѣе 1,000 чел. было убитыми или ранеными. Блокада крѣпости, усилена; нѣкоторые соседственные Пашы и Бей, собравъ нѣсколько тысячъ войска, пошли въ помощь *Гафисъ-Пашѣ*; но узнавъ, на дорогѣ, что 18,000 войска, хорошо вооруженнаго ожидаютъ ихъ въ засадѣ, оставили свое намѣреніе. Вся надежда запертаго Пашы есть еще на *Румели-Велессима*, который, слышно, съ значительною силою идетъ изъ Битолы. Гарнизонъ въ крѣпости имѣетъ не болѣе какъ на 8 дней провіанта, состоящаго изъ малой части сарачинскаго пшена и лошадей, назначенныхъ на убой, по недостатку фуража. Христіане не держатся ни той ни другой стороны. (G. C.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 25-го Юля.

Изъ Калькуты увѣдомляютъ отъ 17-го Марта,

рыссыеровъ (Найяснѣйшаго Цесаря Россійскаго), jednego zbiorowego półku lekkiej jazdy, jednego szwadronu 3go półku ułanów Jego Cesarskiej Wysokości WIELKIEGO Xiążęcia NASTĘPCY Tronu, części szwadronu instruksyjnego oraz 4rech konnych i 4rech pieszych dział artylleryi.

Neufahrwasser (pod Gdańskiem), dnia 3 Sierpnia.

Wczora po południu o godzinie 3ciej, usłyszeliśmy okrzyk: „Rosssyanie przybywają!“ a o godzinie 7mej uyrzeliśmy przybywający okręt Rossyjski, który przywiozł wiadomość, że oddział woyska Rossyjskiego przybije w nocy do lądu. — Poranek dzisiejszy nader był interesującym: albowiem nietylko słońce jak nayprzyjemniej świeciło, ale zarazem uyrzeliśmy od godziny 4tej do 6tej przybywające następne okręty Rossyjskie: — Fregaty: *Prozerpina* z 240 ludźmi; *Ceres* z 240; *Alexander Newski* z 340; *Elżbieta* ze 143. Okręty liniowe: *Prochor* z 460; *Smoleńsk* z 460; *Ne-tron-menia* z 500; *Włodzimierz* z 460; *Orel* z 590; *Ostrołęka* z 490; *Piotr* z 639; *Fère-Champenoise* z 560; *Półtawa* z 502; *ALEXANDER* z 440. Korweta *Xiążę Warszawski* z 123 ludźmi. W ogóle 6,033 ludzi. — Wystrzały z Weichselmünde, oznaymiły nam uroczystość urodzin Najjasnѣjszego Króla naszego. — Tysiące ludzi zgromadziły się tu dla przypatrzania się nowo-przybyłym. Na morzu panuje zupełna cisza. Jutro zaczyna się u nas sławny jarmark na Św. Dominika. (G. C.)

Галиція.

Лвѣвъ, dnia 1 Sierpnia.

Donoszą z Czech pod dniem 7 Lipca: „W urodziny Najjasnѣjszego Cesarza Wszzech Rosssyy, bawiąca w Karlsbadzie JEJ CESARZEWICZOWSKA WYSOKOŚĆ WIELKA Xiężna HELENA, raczyła dać wielki obiad, a wieczoremъ domy, zamieszkane przez Rosssyan, były oświecone. Dla obchodzenia tej uroczystości, JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKA Xiążę MICHAŁ przybył dnia 5go b. m. z Marienbadu do Karlsbadu. Także Xiężna *Nassau*, siostra Wielkiego Xiężny i jej brat, Xiążę *Wirtemberski*, również tam przybyli.“

— Z Francuzkich gazet dowiadujemy się, że Xiążę *Talleyrand* ma się udać do Cieplic, a Hiszpański były Minister *Zeа Bermudez*, który dotąd bawił w Paryżu, już wyjechał do tych kąpiel. Między znakomitszymi Rosssyanami, bawiącymi w Karlsbadzie, wymieniają Hrabiego *Nesselrode*, Hrab. *Strogonow*, Pana *Tatyszczew*, Pośta w Wiedniu, Jenerała *Kisielew* i Xięcia *Czetyrtyńskiego*.

— W tych dniachъ opuszcza Pragę *Karol Xty*, i udaje się do zamku Xięcia *Rohan*. (G. C.)

AUSTRIA.

Wiedeń, dnia 1 Sierpnia.

Przybył tu nareszcie Poseł Turcki, *Ferik Ahmed-Pasza*, z licznym orszakiem i taborami. Między rzeczami, które wiezie, znaczniejsze są: kulbaka bogato kamieniami wysadzana, przeznaczona dla Cesarza, i tabor w brylanty haftowany dla Cesarzowej. W przejeździe przez Węgry, był *Feryk-Ahmed-Pasza* wszędzie z odznaczeniem przyjmowany. W Peszcie, zabawiwszy dni kilka, był obecny na obrótach wojennych znaydującego się tam woyska. — Dziś odwiedził *Feryk-Ahmed-Pasza* pierwszy raz Xięcia *Metternicha*, Kancelarza Stanu; był ubrany w mundur Jenerała dywizyi Gwardyi Sultańskiej koloru granatowego, z kołnierzem i wyłogami suto haftowanymi złotem; szlify także złote i bardzo kosztowne.

Triest, dnia 23 Lipca.

Donoszą ze Skodry o nowej bitwie, na dniu 27 z. m. stoczoney, w której najmniej 1,000 ludzi było ranionych lub zabitych. Błokada cydadelli jest coraz ściszejsza. Niektórzy Baszowie i Bejowie z sąsiedztwem, zebrawszy kilka tysięcy woyska, ruszyli na odsiecz *Hafis-Paszy*, lecz dowiedziawszy się po drodze, że czai tuje na nich ośmnaście tysięcy dobrze uzbrojonych ludzi, zaniechali swojego zamiaru. Cała nadzieja zamkniętego Baszy, jest jeszcze w *Rumeli-Walessim*, który, jak słyhać, nadciąga w znaczney sile z Bitoglii. Załoga cydadelli nie ma już, jak tylko na dni 8 żywności, która się składa z odrobiny kukurudzy i koni, przeznaczonych na rzeź, dla braku furazhu. Ludność chrześcijańska zachowuje się dotąd obojętnie. (G. C.)

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 25 Lipca.

Z Kalkuty donoszą pod dniem 17go Marca, że w

что въ Нагпурѣ, столицѣ Гузератскаго края въ Индїи, произошло возмущеніе, по тому поводу, что Министры послѣ смерти *Рая*, хотѣли съечь его женъ, кои прибыли подъ покровительство Англійскаго Резидента. Но къ сожалѣнію Англійское войско было недостаточно, и такъ сей варварскій обрядъ, приведенъ былъ въ исполненіе 9-го числа Февраля, среди стона сихъ несчастныхъ жертвъ, влекомыхъ одна послѣ другой на костеръ. Войско взялось за оружіе, но должно было остаться равнодушнымъ свидѣтелемъ сего звѣрскаго поступка, поелику превышающая сила туземцевъ лишила возможности подать помощь.

29-го Іюля.

Носится слухъ, что вмѣсто отозваннаго Сиръ Джона *Кампбела*, Англійскимъ Резидентомъ будетъ *Г. М'Неиль*, Секретарь *Г. Эллиса*, отправленнаго поздравить съ восшествіемъ на престолъ къ новому Шаху. По договору, заключенному съ Остъ-Индскою Компаніею, Правительство будетъ съ сего времени назначать само Резидентовъ въ Персію; Компанія же съ своей стороны, ежегодно будетъ прибавлять 12,000 фун. стер.

— Еще 14-го ч. с. м. отправленъ Правительствомъ курьеръ въ Константинополь, и увѣряютъ, что онъ повезъ депеши Лорду *Понсомби*, съ увѣдомленіемъ о назначеніи Лорда *Дургема* Посланникомъ въ Петербургъ, и о проѣздѣ его чрезъ Константинополь. Лордъ *Дургема* въ концѣ Августа намѣренъ быть въ Константинополь, гдѣ пробывъ короткое время, отправится чрезъ Одессу въ Петербургъ. Несомненно, что Англійское Правительство, назначая Лорду сію дорогу, было увѣрено, что Порта дозволитъ Великобританскому Посланнику, а преимущественно во время мира, проѣхать заливъ на военномъ кораблѣ; Лордъ *Понсомби* кажется отворотилъ уже въ семь дѣлъ всякое неудобство, а *Г. Дургема* можетъ надѣяться на хорошій въ Константинополѣ пріемъ. Впрочемъ онъ ѣдетъ, не для прогулки, но для переговоровъ съ Лордомъ *Понсомби* и дабы лучше узнать тамошнія обстоятельства.

31-го Іюля.

Въ Понедѣльникъ поутру, въ Ковесѣ сѣлъ на корабль *Баргема*, Лордъ *Дургема* съ свитою своею, и отправился въ Константинополь.

— Графъ *Леонъ*, побочный сынъ *Наполеона*, прибылъ сюда изъ Лиссабона, и Генераломъ *Алавою* опредѣленъ въ Испанскую службу въ чинѣ Полковника. Графъ *Леонъ* былъ Подполковникомъ Национальной Французской Гвардіи въ Ст. Денисѣ. (G.C.)

Франція.

Парижъ, 29-го Іюля.

Королевское постановленіе, по поводу послѣднихъ происшествій, перемѣняющее Палату Перовъ въ Судилище, слѣдующаго содержанія: „*Людвигъ Филиппъ* и проч. Усмотрѣвъ, что сегодня сдѣлано покушеніе на Насъ и Принцевъ Нашего Дома и проч. Мы повелѣли и симъ повелѣваемъ слѣдующее: Ст. 1. Палата Перовъ, измѣненная въ Судилище, должна немедленно приступить къ начатію процесса и составленію приговора, касательно произведеннаго нынѣ злодѣяства. Ст. 2. Относительно начатія процесса, должна руководствоваться правилами донныхъ соблюдаемыми. Ст. 3. Нашему Генералъ - Прокурору при здѣшнемъ Королевскомъ Судѣ, Депутату *Мартену* симъ повелѣваемъ исправлять обязанности публичнаго Министерства при Судѣ Перовъ, во время же отсутствія его, или въ случаѣ какого-либо препятствія, будетъ заступать его мѣсто *Г. Франкъ-Карре*, Генеральный Адвокатъ Королевскаго Суда. Ст. 4. Архиваріусъ Палаты Перовъ и его помощникъ, будутъ исправлять должность судебныхъ Секретарей.

— На вчерашнемъ смотрѣ было только 16,000 національной гвардіи.

— *Г. Кальмонъ*, Вице-Президентъ Палаты Депутатовъ, съ Депутатами, находящимися въ Парижѣ, отправился вчера къ Королю, и прекрасно рѣчью изъяснилъ Ему чувства Палаты Депутатовъ, проникнутыхъ негодованіемъ, по поводу злодѣйскаго покушенія на жизнь Короля, который на сіе съ чувствительностію отвѣтствовалъ.

30-го Іюля.

Между лицами, взятыми подъ стражу находится 5-ть, кои во время маневровъ 28-го ч. произносили крики противу Короля.

— Въ комнатѣ *Жирарда* или *Жерарда*, найдены двѣ бѣлыя шляпы; поелику одна изъ нихъ больше другой, то можно было заключать, что *Жерардъ* не одинъ дѣйствовалъ.

— *Journal des Débats* сообщаетъ: „Слышно, что Министерскій Совѣтъ, вчера былъ два раза; самъ Король председательствовалъ. Кончивъ первое за-

Nagpur, столицы края Гузераты въ Индiach, przyszło do zaburzeń, z tej okoliczności, że Ministrowie chcieli po śmierci *Raja*, spalić żony jego, które się udały pod opiekę rezydenta Angielskiego. Na nieszczęście, wojsko Angielskie było za szczupłe, a tak ten pełen okropności obrządek musiał być dopełniony i dnia 9go Lutego śród jęku tych nieszczęśliwych ofiar, które jedną po drugiej na stos wleczono, miał miejsce. Wojsko stanęło pod bronią; musiało atoli być obojętnym świadkiem tego barbarzyństwa, ponieważ liczbą przemagająca massa krajowców, żadnego nie dopuściła ratunku.

Дня 29.

Бiega вѣстѣ, że въ мѣстѣ отозваннаго Сиръ *John Campbella*, бѣдѣе Резидентомъ Англіскимъ *P. M'Neill*, Секретарь *Pana Ellis*, wysłanego właśnie z powinszowaniem wstąpienia na Tron nowemu Szachowi. Stosownie do układu, zawartego z Kompanią Wschodnio-Indyjską, odtąd бѣдѣе Rząd mianował Rezydentów w Persyi, Kompania zaś ze swojej strony, przydawać бѣдѣе corocznie 12,000 funtów szterlingów.

— Jeszcze na dniu 14 b. m. wyprawiono gońca rządowego do Stambułu, który, jak zapewniają, powiozł depesze do Lorda *Ponsomby* z zawiadomieniem o mianowaniu Lorda *Durham* na Posła w Petersburgu, i o jego przejeździe przez Stambuł. Lord *Durham* ma zamiar być przy końcu Sierpnia w Stambule, gdzie, zabawiwszy czas krótki, uda się przez Odessę do Petersburga. Nie można wątpić, że Rząd Angielski, przepisując Lordowi tę drogę, był pewnym dostatecznie, że Porta nie odmówi Ambassadorowi W. Brytanii, zwłaszcza w czasie pokoju, przebycia ciasniny na okręcie wojennym. Lord *Ponsomby* ułatwił już, według podobieństwa, wszelkie w tej mierze trudności, a Pan *Durham* może być pewnym jak najlepszego w Stambule przyjęcia. Zresztą, nie jedzie on tam dla zabawy, lecz dla bliższego porozumienia się z Lordem *Ponsomby*, i dla lepszego poznania tamtejszych stosunków.

Дня 31.

W poniedziałek rano wsiadł w Coves na pokład okrętu *Barham* Lord *Durham* z orszakiem swoim, udając się do Stambułu.

— Hrabia *Leon*, naturalny syn *Napoleona*, przybył tu z Lisbony i został umieszczony przez Jenerała *Alawę*, w służbie hiszpańskiej, w randze Półkownika. Hrabia *Leon*, był Podpółkownikiem Gwardyi Narodowej francuzkiej w St. Denis. (G.C.)

Франція.

Парижъ, дня 29 Іюля.

Postanowienie Królewskie, zamieniające Izbę Parów w Sąd, z powodu ostatniego zaburzenia, jest takiej treści: „*Ludwikъ Филипъ* i t. d. Zważywszy, że w dniu dzisiejszym popełniono zamach na osobę Naszą i Królewiczów domu naszego i t. d.; rozkazaliśmy i rozkazujemy ninieyszemъ, co następuje: Art. 1. Izba Parów w sąd zamieniona, ma przystąpić niezwłocznie do wyśledzenia uczynku i wydania wyroku, we względzie popełnionej dziś zbrodni. Art. 2. Co do wprowadzenia sprawy, ma sobie wziąć za правило formy, dotychczas zachowywane. Art. 3. Deputowany *Martin*, nasz Prokurator Jeneralny przy tutejszym Sądzie Królewskim, otrzymuje ninieyszemъ polecenie pełnić obowiązki Publicznego Ministerstwa przy Sądzie Parów. Pan *Franc - Carré*, Adwokat Jeneralny przy Sądzie Królewskim, zastępować go бѣдѣе w niebytności lub w razie jakiej przeszkody. Art. 4. Archiwista Izby Parów i jego Adjunkt, pełnić mają obowiązki pisarzy sądowych.”

— Na wczorajszym przeglądzie znajdowało się tylko 16 000 Gwardyi Narodowej.

— Pan *Calmon*, Vice - Prezes Izby Deputowanych, udał się dnia wczorajszego do Króla w towarzystwie Deputowanych, znajdujących się w Paryżu, na czele których wynurzył Monarsze w pięknej mowie uczucia Izby Deputowanych, przejętej zgrozą, z powodu bezecnego na osobę Króla zamachu. Król odpowiedział ze wzruszeniem.

Дня 30.

Pomiędzy aresztowanemi osobami jest 5, które podczas rewii 28, wydawały okrzyki przeciw Królowi.

— W stancyi *Girarda* albo raczej *Gérarda*, znaleziono dwa białe kapelusze; ponieważ jeden z nich większy od drugiego, ta okoliczność naprowadza na wniosek, że *Gérard* nie sam jeden działał.

— *Journal des Débats* donosi: „Jak słychać, odbyła się wczora Rada Ministrów dwa razy; Król sam prezydował. Po ukończeniu pierwszego posiedzenia o go-

сѣданіе въ 10 часовъ утра, Король почувствовалъ сильную боль головы, а вечеромъ не былъ за столомъ. Одинъ Министръ замѣтилъ на лицѣ Короля синее пятно; тогда Король признался, что получилъ контузію, о которой не хотѣлъ вспоминать, причиненную пролетомъ пули. Кровопусканіе, кажется для Него необходимо. Герцога Орлеанскій получилъ ударъ въ правую лядвею, а лошадь Князя Жоанвила ранена въ спину.

— Подтверждается, что виновникъ кровопролитія называется *Жерардомъ*, не *Жирардомъ*, и что ему 39 лѣтъ отъ роду. Донинѣ взято подъ арестъ 80 лицъ. Догадка, что сѣ злодѣйство учинено не однимъ лицомъ, но заговоромъ, болѣе и болѣе правдоподобна. Между арестованными, взято также нѣсколько легитимистовъ.

— Сегодня по утру, сдѣланы очныя ставки нѣсколькимъ лицамъ съ *Жерардомъ*; между прочими извоцику, въ фіакръ котораго, привозилъ *Жерардъ* ружейные стволы къ адской машинѣ. Сегодня Прокуроръ увѣдомилъ убійцу, о числѣ истребленныхъ жертвъ, которыхъ трупы будутъ ему представлены. Полагаютъ, что сѣ средство должно надъ нимъ произвести большое впечатлѣніе. Начальство имѣетъ уже по сему предмету важныя свѣдѣнія. Сказываютъ, будтобы въ минуту заженія адской машины, *Жерардъ* самъ не находился въ сей комнатѣ. Соучастникъ его разрывомъ стволовъ раненъ въ руку; Полиція его ищетъ. Нынѣ намъ извѣстно, что за 8 дней Королевскіе Адъютанты, и даже самъ Король и Королева получали безименныя письма, предвѣщающія ихъ объ умыслѣ на 28-е число.

— По словамъ *Journal de Paris*, убійца совершенно владѣетъ умомъ, и удобно можетъ разговаривать. Сказываютъ, что слѣдствіе довольно уже подвинулось.

— Число жертвъ, несравненно большее, нежели прежде полагали; 34 чел. ранены или убиты; 16 пало на мѣстѣ или вдругъ потомъ скончались; 18 страдаютъ отъ полученныхъ ранъ. Изъ числа 8 лицъ отданныхъ въ больницу, 4-мъ сдѣланы хирургическія операции. Генераль *Блензъ*, столь опасно раненъ, что сомнѣваются на щетъ его жизни.

— Въмѣстѣ съ *Г. Распалемъ* младшимъ, арестованъ также и Наполеонъ *Галлоа*, помощникъ Редактора журнала *Réformateur*. Мѣстопробыванія старшаго *Распала* еще не открыто. Полиція дѣлала обыски по разнымъ Редакціямъ, и арестовала еще нѣсколько лицъ, между которыми упоминаютъ главнаго издателя журнала *Charivari*.

— Телеграфическая депеша изъ Байонны отъ 27-го ч. с. м. извѣщаетъ о прибытіи въ Ст. Себастьянъ новаго отряда Англичанъ, состоящаго изъ 400 человекъ. Другіи отрядъ, поплылъ на двухъ судахъ въ Сантандеръ.

— На биржѣ говорили, что лишь только соберется достаточное число Депутатовъ, чего ежедневно ожидаютъ, Правительство представитъ имъ нужныя средства, противу злоупотребленій книгопечатанія. Курсъ вѣчныхъ процентовъ уменьшился въ 69 центимовъ.

31-го Июля.

Человѣкъ, которому принадлежала шляпа, найденная въ комнатѣ *Жерарда*, схваченъ. Равномѣрно пойманъ и мальчикъ изъ кофейной, именемъ *Шарль*, который на Тампльскомъ бульварѣ уходилъ чрезъ кровлю. Даже и между ранеными на улицѣ, будто бы находятся преступники.

— *Galignani's Messenger* сообщаетъ, что Генераль *Пелетъ* умеръ отъ полученныхъ ранъ. Говорятъ также о смерти и другихъ раненыхъ особъ.

— Обрядъ за упокой пострадавшихъ отъ сего кровопролитнаго покушенія, совершенъ будетъ въ слѣдующій Понедѣльникъ. Между тѣмъ тѣла усопшихъ до погребенія поставлены будутъ въ траурномъ придѣлѣ въ церкви Св. Павла, стоящей при улицѣ Ст. Антонія. Изъ одного 8-го Квартала Парижа, считаютъ 7 лицъ убитыми и 8 ранеными.

— На сегодняшней биржѣ сказывали, что по письмамъ изъ Каталоніи, въ сей провинціи происходитъ большое волненіе умовъ.

— Письма изъ Руана увѣдомляютъ, что тамъ въ тотъ самый день, въ которомъ въ Парижѣ произошло ужасное злодѣяніе, когда Національная Гвардія была на маневрахъ, одинъ хорошо одѣтый господинъ, съ лавровою вѣтвію въ рукахъ, внезапно вскочилъ верхомъ въ ряды Національной Гвардіи, крича: *Республика обнародована въ Парижѣ!* На сѣ единогласнымъ восклицаніемъ отвѣчали: „*Прогъ съ Республиканцами!*“ Тотчасъ его взяли подъ арестъ; но послѣ увѣрили, что онъ былъ сумасшедшимъ.

— Врачи совѣтовали Королю, дабы онъ воздержался отъ напряженія ума и нѣкоторое бы время

зднне тотей рано, Król uczuł mocny ból w głowie, a wieczorem nie siadał do stołu. Jeden z Ministrów dostrzegł sinię na czole Króla, a Monarcha przyznał się do kontuzji, o której nie chciał wspominać, a która jest skutkiem blizkiego przelotu kuli. Puszczanie krwi zdaje się być nieodzownem. Xiążę Orléans dostał kontuzję w prawe udo, a koń Xięcia Joinville, został w grzbiet raniony.”

— Potwierdza się, że sprawca morderstwa nazywa się *Gérard*, nie *Girard*, i ma lat 39. Dotąd aresztowano 80 osób. Domysł, że zbrodnia nie jest dziełem jednego, ale sprzysiężenia się, nabiera coraz więcej podobieństwa do prawdy. Między aresztowanymi, jest także kilku Legitymistów.

— Dziś zrana naocznie stawiono kilka osób z *Gérardem*; między innemi woźnicę, w którego fiakrze przywoził *Gérard* rurki karabinowe do piekielnej maszyny. Dziś zawiadomi Prokurator mordercę o liczbie ofiar poległych, których ciała przedstawione mu będą. Spodziewają się, że ten śrządek powinien sprawić na zbrodniarzu mocne wrażenie. Władze są już w posiadaniu ważnych do tej sprawy tajemnic. Mówią teraz, że w chwili zapalenia maszyny piekielnej, *Gérard* nie był sam w owym pokoju. Jego towarzysz został przez pęknięcie rurek raniony w rękę; policja śledzi go. Wiemy teraz, że od 8miesią dni Adjutanci Królewscy, a nawet sam Król i Królowa, odbierali listy bezimienne, ostrzegające o zamachu na dzień 28.

— Według *Journal de Paris*, morderca był dnia wczorajszego w posiadaniu zupełnem swych sił umysłowych, i może mówić bez trudności. Śledztwo dość już daleko ma być posunięte.

— Liczba ofiar jest daleko większa, aniżeli z początku mniemano: 54 osób jest ranionych lub zabitych; 16 legło na placu lub wkrótce potem umarło; 18 leży z powodu ran odniesionych. Z pomiędzy 8miesią do lazaretu oddanych osób, czterem musiano robić amputacje. Generał *Blin* jest tak niebezpiecznie raniony, że lękają się o jego życie.

— Z Panem *Raspail* młodszym, aresztowano także Napoleona *Gallois*, współredaktora dziennika *Réformateur*. Pobytu starszego *Raspaila* jeszcze nie wysledzono. Policja czyniła poszukiwania w biurach różnych Redakcyi i aresztowała więcej jeszcze osób, między którymi wymieniają głównego Redaktora dziennika *Charivari*.

— Depesza telegraficzna z Bayonny, daty 27 b. m., donosi o przybyciu nowego oddziału Anglików do St. Sebastian, w liczbie 400. Inny oddział popłynął na 2 statkach do Santander.

— Na giełdzie mówiono, że jak tylko zjedzie się dostateczna liczba Deputowanych, co lada dzień nastąpi, Rząd przedstawi Izbie stosowne środki przeciwko rozwolnieniu druku. Kurs wieczystey prowizyi spadł o 69 centymów.

Dnia 31.

Człowiek, do którego drugi kapelus z w Izbie *Gérarda* znaleziony należał, został schwytany. Schwytano również chłopca z kawiarni, imieniem *Charles*, który na bulwarze du Temple przez dach uciekał. Nawet między ranionymi na ulicy mają się znajdować przestępcy.

— *Galignani's Messenger* donosi, iż Generał *Pelet* umarł z ran odniesionych. Mówią również o zgonie wielu innych osób ranionych.

— Obchód pogrzebowy osób poległych od morderczego zamachu, ma się odbyć w następujący poniedziałek. Tym czasem zwłoki ich aż do dnia pogrzebu w żałobnej kaplicy w kościele S. Pawła przy ulicy St. Antoine wystawione będą. Z samego 8go cyrkulu Paryża, 7 osób zostało zabitych, a 8 ranionych.

— Na dzisiejszej giełdzie mówiono, iż według listów z Katalonii, panuje w tej prowincyi wielkie wzburzenie umysłów.

— Listy z Rouen donoszą, iż tamże w dniu, w którym w Paryżu okropny zamach spełnionym został, właśnie, gdy się odbywała rewia Gwardyi Narodowej, pewien elegancko ubrany jegomość z laurową gałązką w rękę, wpadł nagle konno pomiędzy szeregi Gwardyi Narodowej, wołając: *Rzeczpospolita została w Paryżu ogłoszoną*. Na to wezwanie odpowiedziano jednomyślnym okrzykiem: „*Precz z republikanami!*“ Aresztowanym natychmiast tego jegomości, o którym przekonano się, że ma pomieszane zmysły.

— Doktorowie radzili Królowi, ażeby wstrzymał się od natężanej pracy umysłowej i poświęcił kilka chwil

отдохнуть. По сему случаю Король завтра не будет принимать Депутатовъ съ поздравленіемъ. Король отовсюду получаетъ многочисленныя поздравленія съ избѣжаніемъ отъ опасности.

— По словамъ *Gazette des Tribunaux*, въ числѣ арестованныхъ находится нѣкто *Боаро*, 26-лѣтній подмастерье занимавшійся у лампадчика противу улицы Шамбоне. Наканунъ сего злодѣйства, были у него въ мастерской два богато одѣтые господина, и когда наступило время отдыха, *Боаро* сказалъ своему мастеру: „Если хотите послушать моего совѣта, то не ходите завтра на маневры, ибо мнѣ кажется, что тамъ не будетъ спокойно! Сказавъ сіе, онъ ушелъ. Лампадчикъ сообразивъ сіе предвѣщаніе съ посвященіемъ двухъ господъ, возымѣлъ подозрѣніе и уведомилъ о всемъ Коммиссара Полиціи Г. *Діонета*, ко-его нашель въ Театрѣ. Коммиссаръ тотчасъ предпринялъ нужныя средства, къ отысканію подмастерья *Боаро*; но къ несчастію не зналъ его жительства. Трудно ли было отыскать *Боаро*, или же на донесенія лампадчика, мало обращали вниманія; дѣло на семь пріостановилось. Нынѣ допрошенъ и задержанъ *Боаро*, который признался, что снабжалъ *Жерарда* порохомъ.

— Всѣ почти журналы упрекаютъ Полицію, что она была бездѣйственною или нерасторною при открытіи злоумышленія, о которомъ за нѣсколько дней имѣла уже столько свѣдѣній.

— Журналъ *Helvetie* сообщаетъ, что Графъ *Мюнстеръ*, сынъ Англійскаго Короля, съ своимъ семействомъ слѣдуя изъ Базеля въ Нефшатель, попалъ съ экипажемъ въ ущелье, на 20 футовъ глубиною, и только нѣсколько находящихся тамъ деревъ, остановили его отъ паденія въ пропасть. Они только ушиблись, а почтальонъ такъ испугался, что пропалъ безъ вѣсти.

1-го Августа.

Король ежедневно велитъ освѣдомляться о состояніи здоровья раненыхъ.

— Князя *Таллейрана* завтра ожидаютъ въ Парижѣ.

— *Мониторъ* напечаталъ слѣдующее: „Поелику Правительство намѣрено представить Палатамъ важное предложеніе: то и приглашаетъ симъ Депутатовъ, находящихся въ отсутствіи, дабы они немедленно возвратились въ Парижъ.“

— Полиція получила уже 800 безименныхъ уведомленій, по коимъ кажется многихъ арестовала.

— Слухъ носится, что Полиція успѣла открыть купца, продавашаго ружейныя стволы для адской машины. Онъ узналъ сіи стволы и объявилъ, что въ недавнемъ времени куплено у него, не 25, но 50. Покупавшій сіи стволы, былъ хорошо одѣтый чело-вѣкъ, не возбуждавшій ни малѣйшаго подозрѣнія. Укладъ оные въ сундукъ, увезъ онъ въ фіакръ.

— Извѣстіе о смерти Генерала *Пелета* было несправедливо. Ранъ Генераловъ *Кольберта* и *Геймеса* неопасны.

— *Journal des Débats* кратко изъясняетъ нынѣшнее положеніе дѣла: „Еслибъ открыли адскую машину до ея разрыва, то стали бы говорить, что это уловка Полиціи, для воспламененія Національной Гвардіи; и кто знаетъ, даже могли бы сказать, что самъ Король снарядилъ сію машину. Нужно, дабы передъ лицомъ Короля пало прежде 20 чело-вѣкъ; дабы Маршалъ Франціи лишился на мѣстѣ жизни, чтобы людямъ открылись глаза, и недѣзя было упрекать Правительства, что оно само приготовило сіе смертоносное орудіе.“

— *Journal de Paris* пишетъ: „*Сарсфилдъ* отказался отъ команды надъ войскомъ Королевы. *Кордова* наименованъ Генералъ-Поручикомъ. Всю военную администрацію онъ перенесъ въ Логрону. *Донъ-Карлосъ* 24-го ч. отправился изъ Сальватіерри въ Витторію; Наварцевъ онъ оставилъ въ Эстелли. *Кордова* равномерно собирался въ походъ въ Витторію. *Мерино* соединился напоследокъ съ *Д. Карлосомъ*, однако жъ не прежде, какъ претерпѣвъ поражение въ Кастиліи, откуда принужденъ былъ выступить.“

— Сказываютъ, чрезвычайнымъ путемъ получено извѣстіе, о смятеніяхъ въ Барселонѣ, въ слѣдствіе коихъ 2,000 чело-вѣкъ будто бы лишились жизни. (G. C.)

Т у р ц и я.

Константинополь, 15-го Июля.

По поводу возмущеній въ Албаніи и Скордіи, все болѣе и болѣе возрастающихъ, Порты объявила въ осаду, всѣ порты, находящіяся близъ Скордіи, о чемъ извѣщены циркуляромъ всѣ здѣшніе Посольства. Въ управленіи областей произошли также многія и важныя перемѣны: *Давъ-Паша*, Боснійскій Губернаторъ, отозванъ,

въ поczynковѣ. Зъ tego powodu, Król nie będzie jutro przyjmował deputacyj winszujących. Niezliczone ze wszystkich stron nadchodzą adreśy, z powinszowaniem Królowi szczęśliwego ocalenia.

— Według *Gazette des Tribunaux*, między uwięzionymi jest niejakiś *Boireau*, 26-letni czeladnik, pracujący u lamparza, naprzeciw ulicy Chambonais. Wczoraj przed spełnieniem zbrodni, było u niego w warsztacie dwóch bogato ubranych panów, a gdy nastąpiła godzina wypoczynku, *Boireau* rzekł do swego pryncypała: „Jeżeli pan chcesz usłuchać mojej rady, to nie chodź jutro na rewią, bo zdaje mi się, że tam będzie niespokojnie.“ To powiedziawszy odszedł. Lamparz, porównawszy przepowiednię z wizytą owych panów, powziął podejrzenie i doniósł o wszystkim Kommissarzowi policyi Panu *Dyonnet*, którego właśnie znalazł w teatrze. Kommissarz przedsięwziął natychmiast stosowne środki, aby wysledzić czeladnika *Boireau*, ale jak na nieszczęście majster nie wiedział, gdzie on mieszka. Czyli zachodziły jakie trudności w wynalezieniu *Boireau*, czyli też, że doniesienie lamparza za mało znaczące uważano, rzecz stała na tém. Teraz dopiero wysledzono i ujęto *Boireau*, który się przyznał, że *Gérardowi* prochu dostawiał.

— Prawie wszystkie dzienniki zarzucają policyi, że nie była dość czynną, lub była dość niezręczną do wykrycia zamachu, o którym przed kilką dniami pierwey tak liczne miały doniesienia.

— Dziennik *Helvetie* donosi, że Hrabia *Münster* (syn Króla Angielskiego), jadąc ze swoją familią z Bazylei do Neufchatelu, wpadł z powozem w wąwóz, 20 stop głęboki, i tylko kilka znajdujących się tam drzew strzymały lecących w przepaść. Zostali tylko potłuczeni, a pocztillion tak się przestraszył, że uciekł.

Dnia 1 Sierpnia.

Król każe codziennie dowiadywać się o stanie zdrowia osób raniionych.

— Xiążę *Talleyrand* jutro spodziewany w Paryżu.

— *Monitor* umieścił, co następuje: „Ponieważ Rząd chce ważne udzielenia przedstawić Izbowi, wzywa przeto tych Deputowanych, którzy są nieobecni, ażeby niezwłocznie do Paryża wracali.“

— Bezimiennych doniesień już 800 odebrała policya; z nich to podobno, przedsięwzięto liczne aresztowania.

— Biega pogłoska, że udało się policyi wykryć kupca, który sprzedał rurki karabinowe do zrobienia z nich maszyny piekielney. Poznał on te rurki i powiedział, że nie 25, ale 50 kupiono ich niedawnym czasem. Osoba, która je nabyła, był to mężczyzna, porządnie ubrany, niewzniecający najmniejszego podejrzenia. Ułożone w skrzynce, wziął do fiakra i odjechał.

— Wiadomość o śmierci Jenerała *Pelet*, była mylna. Rany Jenerałów *Colbert* i *Heymes*, nie zagrażają niebezpieczeństwem.

— *Journal des Débats* daje w krótkich słowach trafny obraz teraźniejszego stanu rzeczy: „Gdyby odkryto machinę piekielną, pierwey, nim wystrzeliła, mówiono by powszechnie, że to jest sztuczka policyi; rzecz ukartowana dla podniesienia zapatu Gwardyi Narodowej; kto wie, powiedziano by nawet może, iż sam Król wymyślił tę machinę. Trzeba było koniecznie, aby pierwey 20 osób legło pod okiem Króla, żeby Marszałek Francyi śmierć na mieyscu poniosł, żeby się ludziom otworzyły oczy, i nie można było zarzucać Rządowi, że sam tę broń zabójczą przygotował.“

— W *Journal de Paris* czytamy: „*Sarsfield* zrzekł się dowództwa nad wojskiem Królowey. *Cordova* został mianowany Jenerał-Porucznikiem. Całą administracyą woyskową przeniosł on do Logrono. *Don Carlos* udał się dnia 24 z Salvatierra ku Vittorii; Nawarczyców zostawił w Estelli. *Cordova* gotował się również iść do Vittorii. *Merino* potoczył się nareszcie z *Don-Carlosiem*, nie pierwey jednakże, jak po odniesieniu klęski w Kasztylii, z kąd był zmuszony ustąpić.“

— Mówią, że drogą nadzwyczajną odebrano wiadomość o rozruchach w Barcelonie, w których do 2,000 ludzi miało utracić życie. (G. C.)

Т у р ц я.

Константинополь, дня 15 Липца.

Зъ powodu niespokojności, coraz więcej zatrwajających w Albanii i Skodryi, Porta ogłosiła za będące w stanie oblężenia, wszystkie porty. najbliżey Skodryi położone, o czymъ przez stosowny okolnikъ wszystkie znajdujące się tu Poselstwa uwiadomione. — W wielkorządztwachъ zaszły także liczne i ważne zmiany. *Daud Pasza*, Gu-

<i>W</i> Europie:	mil kw.	ludn.
Gibraltar	$\frac{1}{4}$ —	17,000
Malta	8 —	120,000

(2)

Въ Африкѣ:

Мысль Доброй Надежды . . .	6,035	—	126,000
Св. Маврикія	55½	—	92,000
Сиерра Леона	?	—	31,000
Остр. Св. Елены			
— Св. Маріи			
— Вознесенія		?	7,800
— Св. Фердинанда			
— Сешельскія	?	—	6,500
— Джемсъ-Кестль			
— Коастъ-Кестль			10,200

Въ Азій:

Остр. Цейлонъ	?	—	950,000
-------------------------	---	---	---------

Въ Америкѣ:

Нижняя Канада	7,000	—	540,000
Верхняя Канада	4,700	—	234,000
Новый Брауншвейгъ	1,350	—	72,000
Новая Шотландія	670	—	142,000
Мысль Бретонъ	112	—	23,000
Принцъ Эдуардъ	100	—	?
Невъ-Фудландъ	1,650	—	58,000
Антигуа	?	—	29,000
Барбадосъ	10	—	91,000
Доминика	14	—	18,000
Гренада	11	—	28,000
Ямайка	270	—	322,000
Монтсерратъ	?	—	7,000
Невисъ	?	—	11,000
Ст. Китъ	?	—	23,000
Остр. Св. Луція	10½	—	14,000
— Св. Христофора	?	—	23,000
— Св. Викентія	6½	—	27,000
Табачо	6	—	13,000
Тринидадъ	78	—	41,000
Тортола	?	—	7,000
Ангвила	?	—	3,000
Девичьи острова	?	—	7,000
Багамскіе	257	—	16,000
Бермудскіе	108	—	10,000
Гвиана	414½	—	78,000
Бербисъ	?	—	21,000
Гондурасъ	?	—	3,000

Въ Австраліи:

Новый Южный Валлисъ . . .	?	—	50,000
Ванъ-Диеменъ	1,200	—	22,000
Области на Лебежей рѣкѣ . .	?	—	850

Вообще всѣ сїи колоніи содержатъ около 85,000
кв. миль и 136,900,000 народонаселенія.

(Окончаніе впереди.)

(D. P.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Нынѣ, когда городъ Калишъ назначенъ мѣстомъ свѣданія Монарховъ въ виду союзныхъ войскъ, собравшихъ на равнинахъ Просны, съ удовольствіемъ можемъ вспомнить, что сей городъ памятенъ уже Рускимъ, со временъ ПЕТРА Великаго, побѣдою, одержанною любимцемъ сего Государя, Княземъ Меншиковымъ, надъ войсками Карла XII, подъ командою Генерала Мардефельда. Исторія сообщаетъ о сей побѣдѣ слѣдующія подробности. „Князь Меншиковъ, не взирая, ни на трудныя переправы чрезъ рѣки, ни на болота, рѣшился сразиться съ непріятелемъ. Битва произошла 18-го Октября 1706 года подъ Калишемъ. При первомъ, стремительномъ нападеніи, Шведовъ, Русскіе не имѣвшіе пѣхоты, отступили. Меншиковъ приказалъ спѣшиться нѣсколькимъ эскадронамъ и съ праваго крыла отряда конницу, удержалъ напоръ непріятеля, отразилъ и увѣнчался побѣдой. Вся пѣхота Шведская была истреблена; часть только конницы спаслась бѣгствомъ. ПЕТРЪ Великій праздновалъ въ Петербургѣ сїю побѣду торжественно и въ домѣ Меншикова пилъ за его здоровье. Король, Августъ II, принималъ также въ семъ сраженіи участіе. Сїя побѣда была первою одержанною надъ Шведами, сухопутными Россійскими войсками.“ Сопиковъ въ библиографіи своей подъ N. 1,563 приводитъ слѣдующее современное сочиненіе, къ сему случаю относящееся: *Триумфъ Польской Музы при побѣдѣ надъ Шведами и ихъ adherentami подъ Калишемъ одержанной. Сочиненіе Даніила Гургина, на Польскомъ и Бѣлорускомъ языкахъ, напечат. въ Москвѣ 1706, въ листъ.* Вѣроятно, этотъ Даніиль Гурчинъ былъ Учителемъ дѣтей Меншикова: ибо тогда многіе Рускіе Вельможи принимали Бѣлорусцевъ для воспитанія дѣтей. При знаменитомъ Бояринѣ Артемонѣ Сергѣевичѣ Матвѣевѣ, во время заточенія его съ семействомъ въ 1677 въ Сибирь, былъ также Учитель сына его Андрея, изъ меньшаго Польскаго Шляхетства, Иванъ Лаврентьевъ сынъ Поборскій. Кажется, что Царь Алексій Михайловичъ подаль Вельможамъ первый къ тому примѣръ, избравъ для воспитанія сына своего Теодора Алексѣевича, Бѣлорусскаго Монаха Симеона Подоцкаго (т. е. изъ Полоцка).

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Августа 9 д. 1835 г. — Цензоръ П. Кукольникъ.

W Afryce:

Przylądek Dobrey Nadziei . .	6,035	—	126,000
S. Maurycy	55½	—	92,000
Wys. Sierra Leona	?	—	31,000
— S. Helena			
— S. Marya			
— L'Ascension		?	7,800
— S. Ferdynand			
— Sechelles	?	—	6,500
— James-Castle			
— Coast-Castle			10,200

W Azji:

Wys. Ceylon	?	—	950,000
-----------------------	---	---	---------

W Ameryce:

Niższa Kanada	7,000	—	540,000
Wyższa Kanada	4,700	—	234,000
Nowy Brunświk	1,350	—	72,000
Nowa Szkocya	670	—	142,000
Cap Breton	112	—	23,000
Prince Eduard	100	—	?
New-Foundland	1,650	—	58,000
Antigua	?	—	29,000
Barbadoes	10	—	91,000
Dominica	14	—	18,000
Grenada	11	—	28,000
Jamaica	270	—	322,000
Montserrat	?	—	7,000
Nevis	?	—	11,000
St. Kits	?	—	23,000
Wys. S. Lucy	10½	—	14,000
— S. Krzysztof	?	—	23,000
— S. Wincenty	6½	—	27,000
Tabago	6	—	13,000
Trinidad	78	—	41,000
Tortola	?	—	7,000
Anguilla	?	—	3,000
Wyspy Panieńskie	?	—	7,000
Bahama	257	—	16,000
Bermudes	108	—	10,000
Guyana	414½	—	78,000
Berbice	?	—	21,000
Honduras	?	—	3,000

W Australii:

Nowa południowa Wallia . . .	?	—	50,000
Van-Diemen	1,200	—	22,000
Kray nad rzeką Łabędzią . . .	?	—	850

W ogóle wynoszą wszystkie te osady około 85,000
mil kw. i 136,900,000 ludności.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

(D. P.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Teraz, kiedy miasto Kalisz przeznaczone jest na miejsce widzenia się Monarchów, w obliczu wojsk sprzymierzonych, zebranych na równinach Prośny — z zadowoleniem możemy przypomnieć, że to miasto pamiętnem już jest dla Roszjan od czasów PIOTRA WIELKIEGO, zwycięstwem, odniesionem przez polubieńca tego MONARCHY, Xiecia Menszczikowa, nad wojskami Karola XII-go, pod dowództwem Jenerała Mardefelda. Historia podaje o tém zwycięstwie takie szczegóły: „Xiaże Menszczikow, nie uważając, ani na trudność przeprawy przez rzeki, ani na błota, umyślił potykać się z nieprzyjacielem. Bitwa zaszła 18-go Października 1706 roku pod Kaliszem. Za pierwszym natarciem uderzeniem Szwedów, Roszianie, nie mając piechoty, odstąpili. Menszczikow rozkazał kilku szwadronom zsiąść z koni, a z prawego skrzydła posławszy jazdę, strzymał zapęd nieprzyjaciela, odparł i został uwieczony zwycięstwem. Cała piechota szwedzka została zniszczoną; część tylko jazdy ratowała się ucieczką. PIOTR WIELKI obchodził w Petersburgu zwycięstwo to uroczystie i w domu Menszczikowa spełnił jego zdrowie. Król, August II, miał także w tém zwycięstwie uczestnictwo. Była to pierwsza klęska, zadana Szwedom przez lądowe wojska Rosyjskie.“ Sopiłow w Bibliografii swojej pod N. 1563 przywodzi następujące spólczeńskie dzieło, do tego wypadku odnoszące się: *Tryumf Polskiej Muzy, przy zwycięstwie nad Szwedami i ich adherentami pod Kaliszem odniesionem przez Daniela Hureczyna, w Polskim i Białoruskim językach, druk. w Moskwie 1706 in folio.* — Jest podobieństwo, że ten Daniel Hureczyn był nauczycielem przy dzieciach Menszczikowa: gdyż wówczas wielu Ruskich Panów brali Białorusinów do edukacji dzieci. Przy znanym Bójarynie Artemonie Serhiejewiczu Matwiejewie, w czasie więzienia jego z familią, 1677, w Syberyi, był także nauczycielem syna jego Andrzeja, z matką Szlachty Polskiej, Jan Wawrzyńca syn Pohorski. Zdaje się, że Car Alexy Michajłowicz dał Panom pierwszy tego przykład, wybierając do wychowania syna swego Teodora Alexiejewicza, zakonnika Białoruskiego Symeona Połockiego (t. j. z Połocka).